

NASZ GŁOS

Cena egzemplarza
20 gr.

Prenum. kwartalna:
w Tarnowie 2 50 zł.
na prowincji 3 zł.

Tygodnik polityczno-społeczny.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: TARNÓW, UL. SEMINARSKA 7.

WYDAWCA I ODPOWIEDZIALNY REDAKTOR: ADAM ARMATYS.

Redaktor przyjmuje w dniu powszednie od godziny 4. do 5. po południu.

Konto P. K. O. Kraków 407.615.

Drobne ogłoszenia
za słowo 15 groszy.

Ogłoszenia handlowe
według obliczeń

Czy jesteśmy demokratami?

Wiele się pisze i mówi o tem, że my Polacy jesteśmy narodem demokratycznym.

Wprawdzie urząd nasz na papierze jest demokratyczny. Jesteśmy republiką z wybieralnym prezydentem na czele. Znieśliśmy tytuły rodowe. Naród cały jest jedynym źródłem władzy wykonywanej przez jego reprezentantów, posłów i senatorów. Ale czy przez to staliśmy się już narodem naprawdę demokratycznym? Czy nie jest to wszystko tylko płaszczykiem i mamieniem oczu?

Bo przypatrzmy się naszemu życiu, a zaraz zobaczymy tak wielkie niekonsekwencje między tem, co mówimy, a co robimy, że jedno tylko słowo musi przyjść mimowoli każdemu rozumnemu Polakowi na myśl, to, które nam stale mówią cudzoziemcy: „Polacy — to arystokraci“.

Wojna światowa niczego nas nie nauczyła i doprawdy śmieszni jesteśmy, gdy obnosimy po całej ziemi z wielkim krzykiem swą rzekomą demokrację. Żeby zaś nie bawić się frazesami, to na dowód przytoczonych słów podamy parę przykładów.

Mamy, dajmy na to, do załatwienia sprawę u jednego z panów ministrów. Zdawałoby się, że nic łatwiejszego. Pojechać do Warszawy, pójść do danego ministra, przedstawić mu sprawę i już wszystko w porządku. Gdzie tam, naiwny człowieku! To może jest tak gdzieś indziej, ale w ustroju demokratycznym, w republice, w Polsce, gdzie nie ma arystokratów tylko są sami demokraci, tak prędko sprawy się nie załatwiają. Trzeba się najpierw zgłosić u pana woźnego, potem u pana lokaja, pana ministra, by cię wpisał do książki pamiątkowej. A dopiero jeśli

nie ma ufraczonych i urękawiczonych panów i dygnitarzy, to dostajesz się przed oblicze pana ministra. Ceremonjał tak skomplikowany, że łatwiej byłoby dostać się przed tron sultana, cesarza chińskiego lub szacha perskiego, niż urzędnika republiki.

Lecz zejźmy na niższe i prozaiczniejsze sprawy i wejźmy do restauracji lub cukierni. Co za zdziwienie i oburzenie wywołałoby wejście człowieka w bluzie robotniczej, z uczernioną twarzą i zabrudzoną od pracy rękoma. Mniejby zapewne stałych bywalców tych lokali zdziwiło, gdyby tak złote gruszki zaczęły padać z poważy na ich talerze, niż widok biednego robotnicarza, który przyszedł się posilić i pokrzepić.

A jakie oburzenie wywołuje słuszne żądanie robotnika, dozorca domowego lub innego pracownika rąk, by go traktowano jak każdego innego, który ma tytuły naukowe czy urzędowe, bo on takim samym jest człowiekiem z krwi i kości jak i ci panowie, a najczęściej stokroć lepszym i uczciwszym od nich. Już nie chcemy mówić, jak straszną obrazą byłoby, gdyby tak robotnik chciał podać rękę swojemu przełożonemu a stróżka panu lokatorowi lub właścicielowi, już nie w czasie pracy, ale po ukończeniu tejże, w życiu prywatnym. Niczem wobec tej zbrodni crimen lesae maiestatis.

O! obłudna polska demokracjo!

O! frazesowiczowska cześć dla pracy i poszanowanie godności człowieka, ale u ucylindrowanych pajaców, utytułowanych balwanów i dobrze skrojonych manekinów.

A jeszcze jeden przykład. Czy nie jest śmieszne, gdyby nie było oburzającym, że żołnie-

rzowi armji polskiej, armji narodowej nie wolno wejść do lokalu, gdzie panowie oficerowie przebywają i zabawić się w nim?

Czyż żołnierz nasz, bohater i obrońca nie jest poza służbą takim samym człowiekiem jak każdy inny? Czyż on zawsze musi być niewolnikiem monarchistycznych formulek życia armji?

My, którzy tak skwapliwie małpujemy wszystko co zagraniczne, a szczególnie francuskie, powinniśmy przedewszystkiem naśladować to, co genjusz romański dał światu najszczytniejszego i najpiękniejszego: **Wolność — Równość — Braterstwo!**

Po spełnieniu obowiązku, każdy musi być bezwzględnie wolny, równy swemu przełożonemu i jego bratem, tak w ludzkim znaczeniu, jak i w religijnym. Bo wszyscyśmy bracia w Chrystusie Panu i wszyscyśmy ludźmi.

Wtedy dopiero, gdy te zasady wejdą w życie i krew naszą, gdy staną się tak nieodłączne jak chleb i woda, wtedy dopiero będziemy mogli powiedzieć o sobie, że jesteśmy demokratami. Ale to, co dzisiaj się dzieje i tak, jak dzisiaj postępujemy z bliźnimi, to humbug demokracji, to wstrętne, bo chamstwem cuchnący arystokratyzm. To w konsekwencji narażanie się ustawiczne na drwiny i szyderstwa zagranicy.

To zabójczy cios, wymierzany stale własnymi czynami i słowami przeciwko sobie samym — **ośmieszenie.**

Ar.

Zebranie wdów i sierot po poległych w wojnie odbędzie się dnia 12 sierpnia b. r. o godz. 5-tej po południu, w sali Sekretarjatu Chrześc. Związków Zawodowych. O liczny udział w zebraniu prosi

Zarząd Związku wdów i sierot.

Obrazki z życia młodzieży.

(Ciąg dalszy).

Stosownie do umowy zawartej z księdzem, chłopcy wieczorem w piątek schodzą się na próbne posiedzenie przyszłego zarządu. Mała to była na razie garstka, nie było jeszcze sali na zebrania, zrozumienia celu i sił pomocniczych. Zbierano się więc u księdza w mieszkaniu.

Pamiętny to był ten pierwszy piątek, to pierwsze zebranie przygotowawcze. Lało jak z cebra, nikomu na taki czas nie chciałoby się na pole nawet nosa wystawić a tu na plebanję przychodzi kilku łazików i pajtasów. Pytają się: gdzie tu miszko ten ksiondz co mo dawać dziś cygary i chlib? Służące się śmieją, a Kasia, która obsługuje księży mieszkających na piętrze mówi — tu nima takiego księdza nie zawracajcie głowy, ksiondz ledwie żyje, a oni chcą od niego cygarów. A właściwie rozchodziło się oto, że schody dopiero wymyła, a tu słowa to jej zabrudzą, więc wypycha ich do sieni.

Nagle słycać głos — o jak się mocie moje kochane pajtasie, moje bidaństwa, na taką bide przysli.

Ka siu, a dej no im ciepłej herbaty.

Chłopcy, chodźcie na górę do mnie, przynieśli mi z Klikowy placek z wesela, to będziemy jeść. O! jak jo wos tyż kochom — bidaństwa moje.

Chłopcy idą do mieszkania na drugie piętro, Kasia patrzy z politowaniem to na chłopców, to na księdza i mówi: e, co się tyż to jegomości

zachciwo, pełno błota naniesą do mieszkania. Ale chłopcy już czują się w swoim żywiole, tylko dwóch nieśmiało wchodzi do pokoju i dziwią się skromnemu urządzeniu.

Józek mówi do Antka: Patrz się, ten ksiondz to ci mondro musi być głowa, kiedy mo tyle książków. On chyba nie ji, tylko ksionzki kupuje? Powiem mu, może mo takie o Szerloku Holmesie to mi pożycz. A jobym wołol — mówi Józek, tako o jeździe na ksienzyc, albo o polowaniach w Afryce i w Ameryce.

Starsi oglądają się i mówią do siebie po cichu, że trzaba co zakurzyć. Ksiondz dorozumiał się i każe jednemu wyjąć pudełko z szuflady. Każdy bierze papierosa aż oblizuje się, bo to damesy, a on myślol że cienkie najlepsze. Jeden z nich mówi: to ksiondz nie kurzy, a dlo nos mo papirosy. O dobry ksiondz!

Kiedy chłopcy już trochę się rozgrzali herbatą, pojedli placka, owoców i wypalili papirosy, ksiondz powoli przystępuje do właściwego celu dzisiejszego zebrania. Opowiada chłopcom, że chce założyć w Tarnowie związek chłopców i chce urządzić kiedy, takie pierwsze zebranie gdzieś w jakiejś sali, ale rozchodzi się oto, żeby oni przyprowadzili swoich kolegów i pyta ich jak się na to zapatrują.

Początkowo wszyscy milczą, ale jest jeden starszy i wyróżniający się od innych lepszym ubiorem i zachowaniem. Ten mówi poważnie, że to najlepiej, by zrobić w niedzielę po nieszporach. Zapowiedzieć rano z ambony to się uda, tylko niech im ksiondz powi co to ma

być w tym związku. Na to wtrąca się Józef W., że najlepiej to urządzić w „taniej kuchni“ bo blisko kościoła, a Ludwik J. dodaje: no, kuchnia na miejscu, to może być klawy pod“ wieczorek bez wielkich zachodów. Pietrek Bi mówi — jo przyprowadze dużo chłopków, ale za każdych pięciu jednego damesa musze mieć, bo sie trza do nich ogodać.

Ułożono więc, że ksiondz w niedzielę rano zapowie wielkie zebranie młodzieży po nieszporach w sali „taniej kuchni“. Tam wyłoży jasno jaki cel będzie miał ten związek, a potem będzie podwieczorek. Skromny, wysoki Staszek T. mówi, że trzeba będzie tylko uważać na za chowanie się tych chłopaków zebranych z całego Tarnowa, żeby nie zrobili jakiej szopy. A drugi przypomina, żeby ksiondz wziął dużo cygarów.

Po takim skromnym ale serdecznym przyjęciu wychodzili chłopcy od księdza zadowoleni i szczęśliwi. Wszak oni byli wybrańcami i pierwszymi pionierami w tej przyszłej budowie i chlubili się z tego.

Rozchodziło się o to, aby ci pierwsi zostali, żeby wytrwali i byli tymi pionierami i agitatorami wśród swoich kolegów. To pierwsi apostołowie odrodzenia młodzieży szli nawracać kolegów w fabrykach, warsztatach i pracowniach. Jeśli nie ponosili śmierci męczeńskiej, to za to na ileż szyderstw i drwin byli narażeni. Jakże to często naśmiewano się z nich i dokuczano im, aby odciągnąć ich od zasad katolickich i polskich. Jakże to często nie rozumiano ich.

C. d. n.

